

ПРИМЕРЕН ТЕСТ

ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ЗА ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ СЛЕД VII КЛАС

Прочетете текста и отговорете на въпроси 1. – 8. включително:

Звездите светят с различна яркост и цвят. Колкото е по-гореща една звезда, толкова нейният цвят е по-близък до синия. Продължителността на живота им също не е еднаква. Колкото е по-малка звездата, толкова е по-дълголетна.

Звездите, подобни на нашето Слънце, имат продължителност на живота около 10 000 милиона години. Звездите, по-малки от нашето Слънце, се наричат джуджета и живеят по-дълго.

Звездите, по-големи от Слънцето, се наричат звезди гиганти. Най-големите от тях са свръхгиганти. Животът им е кратък и продължава "само" няколко милиона години.

Когато ядреното гориво на една звезда се изчерпи, тя умира. Умирайки, звездите с размера на нашето Слънце и по-малките от тях набъбват и почервеняват, превръщат се в т.нар. червени гиганти. Те изхвърлят външната си обвивка. Тези разширяващи се в пространството газови обвивки били наречени планетарни мъглявини, защото, наблюдавани през телескоп, приличат на планетите Уран и Нептун.

1. Коя е темата на текста?

- А) Цветът на звездите
- Б) Животът и умирането на звездите
- В) Планетарните мъглявини
- Г) Размерите на звездите

2. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) Колкото по-гореща е една звезда, толкова тя е по-червена.
- Б) Слънцето е звезда гигант.
- В) По-дълъг е животът на по-малките звезди.
- Г) Най-дълго живеят свръхгигантите.

3. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Звездите, големи приблизително колкото Слънцето, живеят около 10 000 милиона години.
- Б) Една звезда умира, когато се изчерпа ядреното ѝ гориво.
- В) Планетарните мъглявини са изхвърлени газови обвивки на звездите.
- Г) Планетарните мъглявини, наблюдавани през телескоп, приличат на Венера и Сатурн.

4. Кой от редовете НЕ съдържа контекстов синоним на думата звезди?

- А) джуджета
- Б) гиганти
- В) свръхгиганти
- Г) планетарни мъглявини

5. Подчертаният израз в последното изречение от текста е:

- А) обособена част
- Б) вметната част
- В) подчинено определително изречение
- Г) подчинено обстоятелствено изречение

6. Подчертаният израз в последното изречение съдържа:

- А) минало страдателно причастие, предлог и съществително име
- Б) минало свършено деятелно причастие, съюз и съществително име
- В) глагол, предлог и съществително име
- Г) прилагателно име, частица и съществително име

7. С кой от изразите може да се замени подчертаният израз, без да се промени смисълът му?

- А) тъй като се наблюдават през телескоп
- Б) когато се наблюдават през телескоп
- В) за да се наблюдават през телескоп
- Г) защото се наблюдават през телескоп

8. Какъв е видът на последното изречение от текста?

- А) просто
- Б) сложно съставно с подчинено определително
- В) сложно съставно с подчинено обстоятелствено за причина
- Г) сложно смесено

В коя от думите е допусната правописна грешка?

Общо условие за задачи 9. – 13.

9.

- А) изтощен
- Б) изстинал
- В) изследовател
- Г) изслушвам

10.

- А) идеален
- Б) християнски
- В) софиянец
- Г) италиянец

13.

- А) финни
- Б) обикновени
- В) лунни
- Г) военни

11.

- А) осигурявам
- Б) усуетявам
- В) охранявам
- Г) осмивам

12.

- А) неприязън
- Б) казал
- В) рекъл
- Г) камак

14. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

- А) Слънцето, заедно с всички небесни тела, които кръжат около него образува Слънчевата система.
- Б) Човечеството все още не знае как точно функционира Вселената.
- В) Слънцето привлича с мощни гравитационни сили всичко, намиращо се в обсег от над 6000 милиона километра от него, и го задържа в орбита около себе си.
- Г) Днес на учените са известни девет планети, но е възможно да съществуват и други, които все още не са открити.

15. В кое от следните изречения НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А) Много спътници, подобно на нашата Луна имат кратери, планини и долини.
- Б) Насочете към Слънцето бинокъл зад, който сте поставили голям картон.
- В) Никога не поглеждайте направо към слънчевото затъмнение – нито с опушено стъкло, нито пък през бинокъл или телескоп.
- Г) Когато е най-ярък, Уран може да бъде зърнат с невъоръжено око, стига да знаете, къде да го търсите.

16. Колко запетаи липсват в изречението?

Жътвата го съживяваше подмладяваше правеше го могъщ весел и пъргав като дете.

Отговора запишете

17. В кои позиции е необходимо да се поставят запетаи в изречението?

Ти (1)естествено(2) няма да бързаш с изводите(3) защото така можеш много(4) да сгрешиш.

- А) 1, 2, 3, 4
- Б) 1, 2
- В) 3, 4
- Г) 1, 2, 3

18. В кое от изреченията е допуснато неправилно членуване на съществителни имена от мъжки род?

- А) Неуважението на снахите дълбоко обиждаше стареца.
- Б) Денят се познава от сутринта.
- В) Под стряхата на един крак стои петела.
- Г) Снегът покрива двора, сламения покрив на кочината, затрънения плет.

В коя от подчертаните думи в изреченията е допусната грешка?

Общо условие за задачи 19. – 22.

19. Възможно е дълбокия(1) океан(2) под ледената кора да е обитаван(3) от прости форми(4) на живот.

20. Приятелят(1), на който(2) разказах какво съм преживял, се удиви(3) от издръжливостта(4) и самообладанието(5) ми.
21. Голяма част от колекцията(1) от насекоми на Алфред Уолъс са унищожени(2) при пожар на кораба(3) му, но той прави нова експедиция в Малайзия(4).
22. През 1925 година няколко пътешественика(1) тръгват да проучат река Амазонка заедно с известния(2) изследовател Пърси Фосет, но експедицията(3) изчезва безследно(4).
23. В кое от изреченията е употребена експресивна лексика?
А) Ще ме хване той натясно – когато си види ушите без огледало.
Б) Изречения, свързани помежду си по смисъл, образуват текст.
В) Ученикът е задължен да носи в училище лична карта и ученическа книжка.
Г) Часът беше девет и половина.
24. В каква последователност следните изречения образуват логически свързан текст?
А също е необходима и представа за това, какво точно искате да фотографирате. (1) Не е задължително да си опитен астроном или фотограф, за да направиш действително хубави снимки на нощното небе. (2) Необходими са само подходящи фотоапарат и фотолента. (3)
А) 1, 2, 3
Б) 2, 3, 1
В) 2, 1, 3
Г) 3, 1, 2
25. Думите: фотографирам, фотограф, фотоапарат, фотолента, са:
А) синоними
Б) сродни думи
В) антоними
Г) пароними
26. Думата фотограф съдържа следните морфемии:
А) два корена
Б) представка и корен
В) корен и наставка
Г) корен и окончание
27. Кои от жанровете са характерни за публицистичния текст?
А) роман, повест, разказ
Б) наредба, правилник, молба
В) новина, репортаж, интервю
Г) урок, доклад, научна статия
28. В кой от редовете думите се отнасят помежду си както в двойката *гора – дърво*?
А) смелост – страх
Б) слон – хобот
В) прежда -жилетка
Г) книга -страница
29. Каква част на изречението е подчертаната дума?
Град Варна е морската столица на България.
Отговора запишете:
30. Коя част липсва в непълното изречение?
Знаеш ли интересни истории?
А) подлог
Б) сказуемо
В) допълнение
Г) определение
31. В изречението: *„Двамата очакват с нетърпение решителния миг“* подлогът е изразен чрез:
А) съществително име
Б) прилагателно име
В) числително име
Г) местоимение

32. В кое от следните изречения е употребено условно наклонение?

- А) Ще се разхождаме дълго из пролетната гора.
- Б) Имало едно време един дядо и една баба.
- В) Не чети на слаба светлина – ще увредиш очите си.
- Г) Бих ти услужил с удоволствие, но самият аз също съм затруднен.

33. В кой от редовете всички думи са несамостоятелни (служебни)?

- А) ще, какъв, но
- Б) бре, във, че
- В) той, ли, върху
- Г) да, бял, че

34. Кой от фразеологизмите не е синоним на останалите?

- А) вре си носа навсякъде
- Б) на всяко гърне – мерудия
- В) търси на хляба мекото
- Г) на всяка тенджерата - похлупак

35. Какво е значението на фразеологизма: „гледам с четири очи“?

- А) гледам през очила
- Б) намесвам се в чужда работа
- В) кривоглед съм
- Г) наблюдавам много внимателно

36. Връщането към предишни събития и факти в художествената творба се нарича:

- А) ретардация
- Б) ретроспекция
- В) метафора
- Г) синтактичен паралелизъм

37. Физическият портрет на чорбаджи Нено в първа глава на повестта „Маминото детенце“ е представен чрез: (Посочете НЕВЕРНИЯ отговор)

- А) хумор и ирония
- Б) симпатия и одобрение
- В) елементи от растителния и животинския свят
- Г) карикатурно описание, гротеска

38. Изразът „Осиромашахме, пропаднахме, изгубихме се...“ от речта на Неновица в повестта „Маминото детенце“ можем да определим като:

- А) повторение на глаголи
- Б) градация на глаголи
- В) метонимия
- Г) изброяване на епитети

39. Запишете в листа за отговори глаголите в повелително наклонение от откъса, които помагат да се изгради внушението за жизнерадост и оптимизъм (Хр. Ботев, „На прощаване“).

Берете цветя в градина, късайте бръшлян и здравец плетете венци и китки да кичим глави и пушки!

Отговор:

40. Кои са двете основни характеристики, преплитачи се в образите на хъшовете от повестта „Немили-недраги“:

- А) героизъм и страдалчество
- Б) мизерия и унижение
- В) страх и носталгия
- Г) отчаяние и несигурност

41. Румънският израз „Булгари беци“ от повестта „Немили-недраги“ означава:

- А) храбри българи
- Б) нахални българи
- В) бедни българи
- Г) пияни българи

42. С кое историческо събитие най-тясно е свързана разказаната случка във Вазовата творба „Една българка“?

- А) Освободителната война от 1878 год.
- Б) Априлското въстание от 1876 год.
- В) Разбиването на Ботевата чета през 1876 год.
- Г) Втората световна война от 1940-1944 год.

43. Като завръзка в разказа „Една българка“ можем да определим:

- А) Качването на баба Илийца в ладията в първи епизод
- Б) Първата среща на баба Илийца с бунтовника в церовата гора
- В) Срещата на баба Илийца с отец Евтимий в манастира
- Г) Гибелта на момъка в шести епизод на разказа

44. За кой от изброените герои се отнасят думите: „мечтател, идеалист, ветреник“?

- А) Бръчков от повестта „Немили-недраги“
- Б) Македонски от повестта „Немили-недраги“
- В) момчето – главен герой в разказа „Ангелинка“
- Г) Алеко Константинов, автор и герой на пътеписа „До Чикаго и назад“

45. Пътеписът е:

- А) художествена творба, в която авторът споделя своите впечатления от пътешествие
- Б) художествена творба, в която са разказани въображаеми пътешествия и приключения
- В) художествена творба, съставена от писма
- Г) научен текст, описание на географски обекти

46. Коя от темите НЕ присъства в пътеписа „До Чикаго и назад“ :

- А) красотата на природата
- Б) сравнение между българската и американската действителност
- В) корупцията, подкупничеството във властта
- Г) героизмът на борците за национална свобода

47. За да представи красотата на Ниагарския водопад, пътеписецът в „До Чикаго и назад“ използва следните похвати: (Отбележете НЕВЕРНИЯ отговор)

- А) споделя чувствата, които го вълнуват преди да види водопада
- Б) наблюдава лицата на своите спътници и разкрива впечатленията си
- В) описва как изглежда водопадът
- Г) преразказва впечатленията на друг пътешественик, наблюдавал водопада

48. Коя от следните характеристики НЕ може да бъде отнесена и към двете стихотворения – „Опълченците на Шипка“ и „Българският език“ от Иван Вазов?

- А) жанрът (ода)
- Б) полемичният тон
- В) главният герой
- Г) чувството на родолюбие

49. Кой от героите е представен с помощта на художествените детайли: червен елек, риза в кръпки, зареян поглед, прошарена брада:

- А) Гунчо от разказа „По жицата“
- Б) Моканина от разказа „По жицата“
- В) Странджата от повестта „Немили-недраги“
- Г) главният герой от разказа „Ангелинка“

50. Прочетете откъса от разказа „По жицата“ на Йордан Йовков и определете по какъв начин е характеризирани Гунчо.

„Инак, да го гледаш – човек планина, но Моканина набързо го претегли в ума си и реши, че е от ония меки, отпуснати хора, за които се казва, че и на мравята път струват.“

- А) чрез размислите си
- Б) чрез речта си
- В) чрез пряка авторова характеристика
- Г) чрез гледната точка на друг герой към него